

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatus sacerdotalis d' sacrame[n]tis: deq[ue] diuinis
officiis: et eoru[m] administrat[i]o[n]ibus**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 1512

VD16 N 1517

De cautelis circa hoc sacrame[n]tu[m] seruandis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30634

baptismi

fit bono vel malo. Et ratio secundum Theophrastum. Si dicitur istis omnibus melius videbitur infra in practica huius sacri.
di. iij. q. iij. ar. iij. qz impressio characteris est per quandam aie ronal' scitificacione: put scitificatio dr dputatio alicui' ad aliqd' sacz. Ad hac aut scitificacione no magis actiue opat' a scitificada qz aq' scitificanda/ vlt oleu/ vel chrisma ad sui scitificacione: nisi qz ho se subijcit tali scitificacioni p' consensu. Res aut' pdicta subijciunt: qz libero arbitrio ca/ ret. Et io ql'icūqz aia variet' pp/ prias opationes nuqz characterē amittit: sic nec chrisma/ nec oleuz/ nec panis cōsecrat' vnqz scitificati onē pdunt ql'icūqz trāsmutetur/ dūmō nō corrūpant. Null' aut' p' bis baptizari: qz dñs cōstituit ba/ ptismū irreiterabilem: z h' p' ple nā remissionez tā pene qz culpe q' fit in baptismo: als daret' occasio sepi' delinqndi. Hec Sco. sup. iij. sen. di. iij. q. v.

Insequen

ter de accidentibus baptis/ mi restat videre. Sunt aut' viij. de solēnitate baptismi/ q' n' sūt d' substātia. v. Sal/oleū/ chris/ ma/ cere/ chrismale/ saliuā/ Flar' / virtutem baptismat' ista figurant: Nec cū p'nis nō mutāt/ s'z bñ or nāt. Inūgū' ar' baptizad' i. iij. lo/ cis. s. i. frōte vt fidē publice pdicet. z h' fit i cōfirmatōe p' epm. In vti ce/ vt agēda facili' cog'eat. Inter scapulas: vt iugū' ch' i suauit' por tet. In pectore/ vt deū dulci' dili/

gat. S; d' istis oib' meli' videbit' infra in practica huius sacri.

De cautelis circa hoc sacm' suandis.

Hinc d' cau

tel' circa istd' sacm' adhibē dis ē vidēdū. Prio/ caue/ at sacerdos ne i puat' domib' ba ptizet ifantē vlt adūltū/ nisi eēt pu er rog' vel pncipis qb' i h' defert. z h' itel'ige p'ter casū nēitat': alio/ qn in nēitate p' baptizare vbiqz/ vt si puer eēt in mort' articlo/ aut deferētes h'ent inimicicias capi/ tales. pro vt h' totū notat' in elem. vnica de baptismo z eius effectu. Scda cautela: caueat ne quē coa cte baptizet/ vt iudeū vel paganū. Et h' si reclamation' aut p' testat' aliq' signo exteriori suū dissensū. Nam tal' nō recipit sacm': nec cogit' legē ch'ianā tenere. Si at metu mor/ tis vult baptizari ne cremet' vlt' sus pēdat' p' suis excessib': tal' si nō re/ clamat/ qz' ius it' d' d' d' d' vt sacm' recipiat: tñ tenet' legē ch'ianā sua re. Tertio caueat ne baptizet amē tē vlt' stūū seu furiosū. verūtn' vt d' scrius Theophrastus. amētes a natitate recipiūt sacm' sic z pueri. Et illi q' icurrūt amētiā ex ifirmitate p' qz habuerūt vsū rōnis z lucida in ter. alla z habuerūt tūc p'ostū reci piēdi baptismā: tūc suscipiunt sa/ cramētū z rē: et si actu d' dicat' qn baptizēt i amētia: als nō. Et sic v'

De sacramento

telligendum ē qđ dicit Aug. iij. cō cū solēnitate more solito puer: qđ
fessionū d amico suo: qđ dū despa peccaret mortalit' fm sc'm Tho. z
ret baptizat' ē nesciens. Quarto/ Pe. de thar. sup. iij. di. v. q. ij. qđ
caueat ne iudeū vel paganū stati uis puer baptizet in h' cāu. Et bā
baptizet: nisi p'us d' fide instruat. ptis. m' p'fert tā p' malū qđ p' bonū
de p'se. di. iij. iudei. Et h' ne ecclia mistz: qđ bonitas mistri nō ē de
in talibz decipiat. Et h' ē vep nisi nēitate baptismi / s' de p'gruentil.
nēitas aliq' eis imineret. Quito/ Nec peccat suscipiēs baptismū a
caueat qñ sil' ples baptizet ne di malo sacerdote tolerato ab ecclia.
cat: Ego baptizo vos. qđ qñt' pec secus ē de p'cis ab ecclia: vt ab he
caret: fm Tho. z tñ eēt baptiza retico/scismatico/ercōicato: a qđ
ti. Et iō cum plures baptizat/ ad nullo mō recipiēd' ē baptism' / ni
quēlibz seorsū dicat: Ego te bapri si in casu nēitat': tūc em' etiā a nō
zo zc. Nec sc'us Tho. Si tñ ma baptizato vt a iudeo vel pagano
xuma nēitas instaret: vt si portarē possz recipi qñtūcunqz malo/dū/
tur duo vel tres pueri sil' debiles mō in forma ecclie redderet cū in/
z infirmi qñ agonizātes: z tūc vi tentiōe vicz faciendo illud qđ fac
det' mibi qđ possit dici: Ego vos ecclia. Ulextñ h' baptism' a malo
baptizo zc. ne p'p' dilationē vltē/ sacerdote tolerato ab ecclia nō vi/
riorē pueri morerent'. Sexto/ ca/ tia' qđtum ad sacrales effect': tñ
ueat ne variet formā p' aliquā in/ a bono sacerdote melius recipit' si
terpositionē magnā p' quā discō/ h' pōt: qđ fm b'm Thom. cū effe
t'nyaret actus: h' em' multū noce/ ctu pncipali pōt aliqđ addi pl' ex
ret fm Petz de thar. sup. iij. sen. merito baptizant'. Et h' ptz qđ da
di. iij. q. ij. Modica tñ intr'posi/ mnabile z piculosū sacerdoti est
tio vel interruptio nō nocet: vt si morari in pctō mortali ad vnam
dicat'. In noie p'is. z tūc forte ali hora: cū semp' debeat eē parat' ad
qđ impedimentū sacerdoti occur mistrandū sacra. Sed circa hoc
reret: vt si madidaret' sibi manica nota qđ h' in cāu nēitat' iude' vel
suppellicij v' siler: ita qđ diceret mi pagan' possit baptizare: nō tñ pos
mistro: vide ne madidet' suppellice set leuare de fonte: fm Tho. Rō
um/ vel siler: z tūc vlteri' p'sequet' z qđ in p'mo cāu baptizādo p't tene/
silij z spūscū: non vitiaret bapri/ re vices dei: cū sit ei' creatura: sed
smū. Silr de tulle si acciderit tpe in scdo non: qđ non est membz ec
platiōis dōm est: aut etiā de silen clesie: nec etiam aliquā cognatio/
tio lōgo inf' vba lōga/ idē intēligē nē spūalem h'bit cū sit expers spū/
dū est fm Tho. sup. iij. dist. iij. q. ritualis gfe. Nec Thom. sup. iij.
iij. ar. j. Septio/ caueat sacerdos dis. vj. q. ij. ar. ij. Octauo attēdat
ne in pctō mortali exns baptizet vt habeat circa baptizādū actua'

baptism

beat circa baptizandum actualē in
tentiōez baptizādi: z maxie cū dic
vba cēntialia. Tū si tunc nō hiet
eā: z tū pus habuit cundo ad ba
ptizādū/sufficit. Ex q̄ ptz q̄ furio
sus aut ebriosus nō p̄t baptizare.
Et dico de ebrioso carēre vsu rō
nis q̄ talē intentionē nō habz: nec
actualē/nec habitualē: q̄ est neces
saria: iuxta illud. Accedit v̄bū ad
elementū sit sacm. Nam fm Bo
naue. in. iij. di. iij. q. j. ar. j. in fine
p̄ncipalis. ad h̄ q̄ vba ordinēt ad
effectū assignatū necessariū ē intē
uēire intentionē ministri q̄ intē
dit in illo actu z v̄bo dare talē ef
fectū: v̄ saltē qd̄ ecclia facere ordi
navit: vel saltē qd̄ christ⁹ instituit
dispensare: alioq̄n vba z elementū
vt sic distincta nō faciūt sacramē
tū. Hoc autē p̄ regula habēdū est
q̄ ad oēm sac̄oz dispensatōez ne
cessariū est h̄ie intentionē actu v̄
habitu/explicite vel implicite fm
Thom. in. iij. dif. vj. q. ij. ar. j. No
no/caueat q̄libet ne puez anq̄z na
scat de vtero m̄ris baptizet. Et h̄
si puer ad oēs ptes ei⁹ est in vtero
m̄ris integer z totalit⁹: qz sic nō p̄t
aq̄ cū attingere imēdiate: nec p̄t
lauari ibi ex̄is. Si at̄ apperet p̄n
cipalis ps/puta caput: tūc simpli
cit̄ baptizari p̄t: qz iā p̄t aq̄ asper
gi. Si at̄ apperet ps min⁹ p̄ncipa
lis: sic man⁹ vel pes: illa etiā esset
baptizāda: qz in illa pte ē tota ani
ma/ lz nō omnes sensus: vt i capi
te: z postmodum p̄t baptizari si
nascat̄ viuus sub cōditōe. Talis

tū puer si nasceret̄ mortuus sepe
liret̄ in cimiterio: fm doc. subtilē.
dist. iij. q. j. ar. ij. Et idē tenet Jo
ānes parrhisien. di. iij. Silr dicē
dū ē de illo circa quē diminuta ē
forma ecclie necessaria ex nēitate i
stati. Talis em̄ sepeliret̄ in cemite
rio: qz pie credit̄ q̄ summ⁹ sacer
dos suppleret fm Petrū de tha
rā. dist. iij. q. ij. ar. j. Decimo/caue
at ne matre infirmā vel morietez
diuidat in q̄ puer viuit: qz sic bo
m̄idiū mitteret q̄sc̄s h̄ faceret.
Nō sūnt em̄ faciēda mala vt veni
ant bona: ad Rom. iij. Je cauti⁹
dimittat p̄re infantē cū ea q̄ ipa
peat f̄z d̄m̄ Petz vbi .s. Si tū
m̄ mortua eet̄ iā p̄fecte: tunc p̄t z
debet eā facere diuidere: z puerū
inde extractū baptizare: als̄ non.
Undecimo/caueat ne monstz nō
bū pus diiudicatū an sit vnus hō
vel duo/ vel an habeat vnā animā
vel duas/baptizare festinet. Nā si
sint duo capita/duo colla/et duo
pectora: z p̄ p̄ns crūt duo corda:
z ita baptizādi sunt duo: z q̄libet
forsum. Si at̄ non est certum q̄
sint due anime: tūc p̄mo baptizan
dus est vn⁹ z postea alter/sub con
ditione dicendo: Si tu es bapti
zatus/ non te rebaptizo: f̄z si nō es
baptizatus ego te baptizo in noie
p̄ris z filij z sp̄s̄scti. Et tale mon
strū d̄z fuisse in fr̄cia/duo capita
b̄ris: qz vnū ex p̄ssit velle de eo
de q̄ alterum expressit nolle: vnū
tū voluit p̄tinere z sobrie viuere/
z aliud lasciuire z epulari: z cum

De sacramento

num p os suum excederet/altud se grauari clamabat. ita refert doctor subtil. di. vi. q. j. ar. iij. Duo/ decimo/ caucat ne chrisimate anti/ q baptizet: qz punit sacerdos hoc faciens. de pse. dist. iij. siqs d alio. z de sen. excó. in. c. qm. lib. vj. Ubi dr glo. finalis dando rónē: qz ve/ rus chrisma non debz inesse vsui: nec de illo debz qs chrisimari. Et deponit sacerdos q de illo antiq chrisimate vngit baptizatū: nisi in mortis articulo. Un̄ omni anno nouum chrisma dz confici/ z anti quum cremari. de pse. dist. iij. li/ teris. Sit aut diligens sacerdos inf omnia ne puer deceat sine ba/ ptismo: vt si ia incipit canonē mis se z viderit puez morietē sine ba/ ptismo/ pót euz baptizare. de pse. di. j. nlls eps. in glo. penl.

De cathecismo z exorcismo.

Estat in̄c

ponere practicā manua lem circa hui⁹ sacri dis pensationē. Est aut pmo sciendū q cathecism⁹ z exorcism⁹ debēt p cedere baptismū qñ solennit̄ con/ fert. Exorcism⁹ ho dr illa sonatio orionū p quam expellit diabol⁹/ z adiurat vt recedat a puero. de q die Tho. q valde zuiens sit ipz pmitti an̄ baptismū. Un̄ h signat ea q ponunt i baptismū. Recede ab eo sathana zc. Ipe etiam exor/ cism⁹ debilitat prātē demonis: ne

tantū possit in hoie sic añ: ne ba/ ptismū z alia bona in ipō impedi/ at. Sz ptās pdicta totalit̄ tollit i baptismū. sic etiā pharao pus est flagellat⁹ pplō nōdum de egypto egresso: z postea totalr in mari ru/ bro (qd ē figura baptismi) submer sus. Et sic bñ dr q exorcismi sūt instituti p̄ energuminos .i. int⁹ laborātes p infectionē fomit⁹: vi/ delz d̄ diabolium in eis prātem ha bentē. Nec Tho. di. vi. q. iij. ar. j. et. ij. Est aut cathecism⁹ fin Tho. instructio añ baptismū i ill q sūt cōia. Et dicunt fidei rudimenta: ad q credenda oēs explicite tenē tur: sic est fides trinitat⁹/ incarna/ tiōis z passiōis dñi/ iudicij/ z pui dentie dei de fact⁹ hoim. De alijs aut dz instrui post baptismū. Un̄ etiā fm Tho. in adulto requit̄ vt p se cathecizet z ch̄ianā religionē pfiteat. Cathecizat aut ad h adul tus q ad fidē vocat⁹: vt ad quam vocat⁹/ pprio moucat voluntat⁹ ar bitrio. Ninc ē q cum baptizat iu deus/ ruten⁹ vel pagan⁹ adultus: nō patrini/ sed ipemet p se ad inf/ rogata rñdeat sacerdoti. Hui⁹ s/ riū seruat in mazouia in polonia: z satis male.

De mō baptizandi.

Est quā igi

p tur puer debeat baptiza/ ri/ sacerdos non pmittat nisi vnū vel vnam feminaz in pa/